

Alles wat je altijd al wilde weten, maar nooit durfde te vragen over...

KLEUR EN CONTRAST

De auteur zweert bij een weloverwogen kleur- en contrastkeuze als het om kunstaaas gaat.

Feit 1: alle kleuren vangen vis. Feit 2: soms bepaalt de kleur het verschil tussen vangen of blanken. Tel daarbij op dat het weer en de waterkleur altijd en overal verschillen en je zou alsnog de weg kwijtraken in je kunstaaasdoos. Gelukkig heeft Robert-Paul Wolters de antwoorden op alle vragen over kleuren en contrasten van kunstaaas.

TEKST EN FOTOGRAFIE ROBERT-PAUL WOLTERS

De kleur van je kunstaaas speelt eigenlijk pas laat in het 'aanvalsproces' een belangrijke rol. Een snoek zal ons kunstaaas als eerste waarnemen met zijn zijlijnorgaan of gehoor. Hij merkt dat er iets in zijn omgeving zwemt wat zich afwijkend gedraagt en om nadere inspectie schreeuwt. De snoek zal zich in de richting van het kunstaaas draaien en dit dan voor het eerst zien. Pas daarna volgt er al dan niet een aanval. Let wel: dit gebeurt in de praktijk allemaal in een fractie van een seconde. Echt reflexwerk dus.

ZICHTBAARHEID

Als een snoek eenmaal een schot waagt, dan zal hij (of liever zij) zich focussen op het kunstaaas. Hoe groter de zichtbaarheid, des te beter kan de snoek op het aas 'mikken'. Als het kunstaaas minder goed zichtbaar is, volgt vaak toch een schot maar zal het aas met regelmaat worden gemist. Veel missers zijn een indicatie dat de presentatie wel deugt, maar de zichtbaarheid nog beter kan. Zou je in deze trant verder redeneren, dan is een voor de hand liggende conclusie dat je altijd met felle kleuren moet vissen. Maar zo simpel is het niet. Sterker nog: in helder water kunnen schreeuwerige

kleuren soms juist een schrikreactie oproepen. Nu is het zo dat een hoop kleuren onder water anders worden waargenomen. De penetratie van het licht, breking van de zonnestralen en doorzicht van het water zijn hier de oorzaak van. Om nog maar te zwijgen over hoe de snoek onze kleuren waarneemt. Eén ding staat echter wel vast: de zichtbaarheid van een stuk kunstaaas wordt grotendeels bepaald door het contrast. Je kunt als visser uitgaan van drie soorten contrast: omgevingscontrast, licht-donker contrast en complementair contrast. We bespreken ze één voor één.

OMGEVINGSCONTRAST

Omgevingscontrast bepaalt hoe duidelijk kunstaaas zichtbaar is tegen de achtergrond oftewel omgeving. Ik maak graag gebruik van dit contrast – zowel in glashelder als erg troebel water. Dus in die gevallen dat je te maken hebt met extremen qua helderheid. In zeer helder water kan het licht diep doordringen en

neemt het zicht van een snoek sterk toe. Bij een lage helderheid dringt het licht slechts beperkt door en is het onder water al snel behoorlijk donker. In het eerste geval gebruik ik graag kunstaaas dat donker afsteekt tegen de heldere, lichte achtergrond waarin je vist. Egaal zwart kunstaaas wordt niet veel gebruikt, maar veel eigenbouwers hebben deze kleur inmiddels in hun hart gesloten. Simpelweg omdat deze kleur bewezen effectief is op helder water. Het is niet voor niets dat donkerpaars zo'n goede kleur is bij het big game vissen op extreem helder water. Uiteraard werken ook andere donkere kleuren, waaronder bruin en donkergroen, goed in heldere omstandigheden. Is het water troebel, écht troebel, dan draai ik het om en wil ik dat mijn kunstaaas juist fel afsteekt. Wit kunstaaas (een red-head of albino bijvoorbeeld) vangt ook de meest minieme lichtstraaltjes op en lijkt zelfs in het meest troebele water nog een beetje licht te geven. Toch wordt ook de kleur wit niet veel gebruikt. Verbazingwekkend, want het is echt een topper. Met felle kleuren kun je ook goed op helder water uit de voeten, zij het op donkere en grauwe dagen. Het is mij al meerdere keren gebeurd dat zodra de zon fel begon te schijnen,

In troebel water weet wit kunstaaas de aandacht van snoek vaak nog wél te trekken.

zowel het aantal missers als volgers steeg. De overstap naar donkere kleuren blijkt in dat geval vaak wel succesvol. Een goede allrounder heeft daarom een combinatie van donkere en lichte kleuren bij zich in zijn viskoffer. De red-head is zo'n kleurstelling, evenals de shad met een witte buik en zwarte rug. Wat ons tot het volgende contrast brengt.

LICHT-DONKER CONTRAST

In minder extreme omstandigheden, dus redelijk helder water of slechts licht gekleurd water (groenig of wat theekeurig), zet je het licht-donker contrast in. Licht of donker kunstaaas steekt in dit geval minder extreem af tegen de omgeving. Daarom kun je rustig extra contrast aanbrengen op het kunstaaas zonder de vis aan het twijfelen te brengen. Kunstaaas met een lichte basiskleur (wit, geel, roze of oranje) krijgt bijvoorbeeld donkere stippen, vlekken of strepen. Kunstaaas met een donkere basiskleur (groen, blauw, grijs, paars of zwart)

geef je juist een licht patroon. In het eerste geval kom je bijvoorbeeld uit bij een baars- en firetigerprint. In het tweede geval moet je denken aan een meer natuurlijke snoekprint van donkergroen met witte/gele vlekken. Door de jaren heen heb ik gemerkt dat onder donkere omstandigheden – grauw, bewolkt weer of op regenachtige dagen – een felle kleur (geel, oranje, roze en wit) voorzien van donkere strepen of vlekken vaak een prima keuze is. Op heldere dagen met lichte bewolking en regelmatig zon, kies je juist voor meer natuurlijke contrastpatronen. Neem de eerder genoemde snoekprint of modellen met een donker ruggetje en een licht buikje die een witvisje imiteren. Met felle kleuren blij je tijdens deze omstandigheden juist regelmatig de plank mis te slaan. Terwijl fel kunstaaas op dagen dat de regen met bakken uit de hemel kwam volgens mijn visdagboek regelmatig dubbele cijfers opleverde. Ik zou het zeker eens proberen. Grote kans dat je op jouw water tot dezelfde conclusie komt.

Op theekeurig water mag zowel de kleur als het contrast best heftig zijn. Deze print doet het ook op donkere dagen goed.

Het zwart-witte boevenpak blijkt op zwaar beviste wateren vaak de sleutel tot succes.

COMPLEMENTAIR CONTRAST

Dit klinkt ingewikkelder dan het is. We hebben het gewoon over een sterk contrast van kleuren die in de kleurencirkel lijnrecht tegenover elkaar staan. Uitgaande van de primaire kleuren rood, geel en blauw, zijn het de mengkleuren van de andere primaire kleuren die de complementaire kleur vormt. Duidelijk? Voor de zekerheid heb ik het toch maar even op een rijtje gezet:

- Blauw in combinatie met oranje (geel + rood)
- Rood in combinatie met groen (geel + blauw)

- Geel in combinatie met violet/paars (blauw + rood)

De reden dat deze tegenstellingen zo effectief zijn, is dat je werkt met de sterkste contrasten die je maar kunt bedenken. Overigens kun je ook de combinatie zwart-wit in deze categorie indelen. Vooral op zwaarbeviste water werken deze scherpe kleurencombinaties verbazingwekkend goed. Vanuit het idee dat kunsttaas zichtbaar moet zijn, heb ik zelf een aantal kunsttaasjes in dergelijke kleuren gespoten en custom laten bouwen. Het resultaat is verbluffend. Een erg goed

vangend patroon is bijvoorbeeld een blauw geschubde jerkbait met een oranje kop. Ook een groene jerkbait met rode baarsstrepen is zeer succesvol. Persoonlijk vind ik de combinatie van violet (blauwachtig paars) met geel echter het mooiste – en de meest effectieve van alle complementaire kleurencombinaties. Alle bovenstaande kleurcombi's worden niet vaak gebruikt. Juist daarom zet ik ze ook graag in als er sprake is van een behoorlijke hengeldruk. In zowel helder als troebel water en bij elk weertype. Zie het maar als een laatste troef die je kunt uitspelen als andere kleuren niet (meer) werken.

SAMENGEVAT

Misschien geloof je niet zo in kleuren. Dat kan ik me goed voorstellen. Er is een tijd geweest dat ik al die theorieën en discussies ook zwaar overtrokken vond. Dit duurde bij mij totdat ik in de praktijk tegen duidelijke verschillen aanliep, een eigen theorie ontwikkelde en die in de loop der jaren uiteindelijk vele malen bevestigd zag. Inmiddels ben ik er van overtuigd dat de juiste kleur- en contrastkeuze het grote verschil uitmaakt. Doe er dit snoekseizoen ook je voordeel mee. Veel succes en een goede vangst! ■

SPUITEN EN LAKKEN

Het zelf (over)sputten en lakken van kunsttaas is erg leuk om te doen en helemaal niet moeilijk. Hier volgt een eenvoudig stappenplan:

- 1) Schuur het kunsttaasje lichtjes op met een fijne korrel schuurpapier.
- 2) Breng drie lagen witte primer aan, waarbij je de primer tussen de lagen door goed laat drogen en opschuurt.
- 3) Spuit het kunsttaas in een goed geventileerde ruimte of buiten in de gewenste kleur (houd de bus op circa 30 cm afstand van het kunsttaas). Meerdere dunne lagen is beter dan één dikke.

Voor meer tips over zelf spuiten en lakken kun je ook eens kijken op www.lurebuilding.nl of www.lureparts.nl

ZO KIES JE HET KUNSTAAS MET DE JUISTE KLEUR EN CONTRAST

↔ WEER WATER ↔	Helder	Redelijk helder	Iets gekleurd	Troebel
Felle zon	Egaal zwart, donkere kleuren	Natuurlijke kleur, voorn/witvis (zwart/wit)	Baarskleur, snoekprint	Fluorkleur met zwart contrast (firetiger)
Licht bewolkt	Natuurlijke kleur, voorn/witvis (zwart/wit)	Baarskleur, snoekprint	Fluorkleur met zwart contrast (firetiger)	Egaal wit: albino, redhead
Grauw/regen	Baarskleur, snoekprint	Fluorkleur met zwart contrast (firetiger)	Egaal wit: albino, redhead	Egaal wit: albino, redhead